

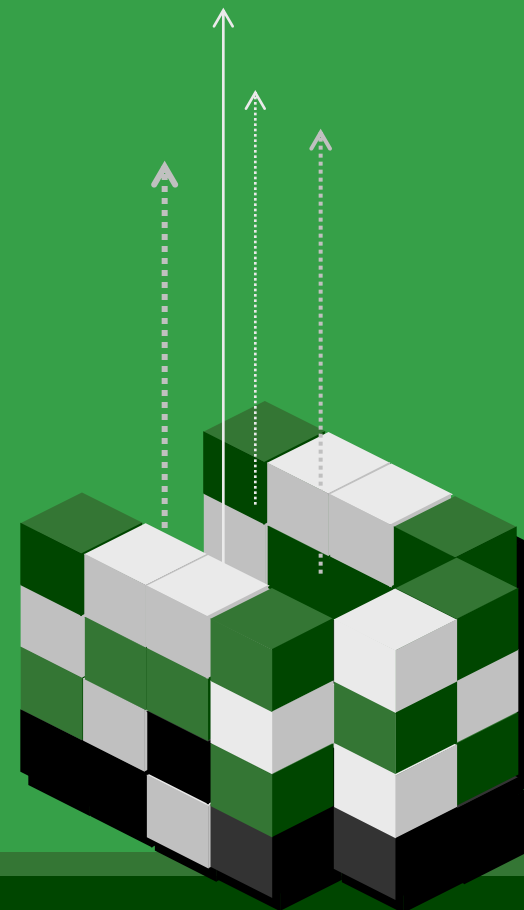
การพัฒนางานประจำสู่งานวิจัย

(Routine to Research)

งานวิจัยสถาบัน

(Institute Research)

รองศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ ท้ายเรือคำ
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

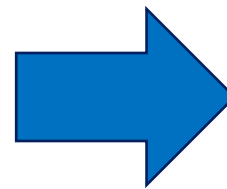
การพัฒนาที่ทำให้เกิดความได้เปรียบในการแข่งขันอย่างยั่งยืน

การวิจัยเพื่อ
พัฒนาองค์ความรู้

การวิจัยเพื่อ
พัฒนาองค์กร
(Institutional
Research)

การวิจัยเพื่อ
พัฒนางาน
(R2R)

วิจัยสถาบัน

มหาวิทยาลัยที่ใช้
การวิจัยเป็นฐาน
ในการพัฒนา
(ทุกหน่วยงาน
ต้องใช้งานวิจัย
ในการพัฒนา
การดำเนินงาน
ของตนอย่างเป็น
กิจวัตร)

ปิดตัวหรือปรับตัว !!!

“องค์กรควรปรับกลยุทธ์เพื่อให้มั่นใจว่าสามารถอยู่รอดและก้าวไปข้างหน้าโดยใช้เทคโนโลยีต่างๆ ในการพัฒนาองค์กรให้มีประสิทธิภาพดีขึ้นอยู่เสมอ”

คนข่าวแฉ ! "ช่องดัง" เลิกจ้างไม่เป็นธรรม 100 ชีวิตถูกจิ้มออก เตรียมแจ้งความจันทร์นี้

สะเทือนวงการ! "ทอมสัน รอยเตอร์ส" สื่อยักษ์ใหญ่ประกาศปลดพนักงาน 3,200 ตำแหน่ง

"ทอมสัน รอยเตอร์ส" ประกาศปลดพนักงาน 3,200 ตำแหน่ง พร้อมปิดสำนักงานทั่วโลกอีกหลายสิบแห่ง ถือเป็นข่าวร้ายส่งท้ายปีในแวดวงธุรกิจและสื่อมวลชนอีกครั้ง

ช็อกอีก "ไบเออร์" ยักษ์ใหญ่วงการยา เตรียมขายแบรนด์-ปลดพนักงาน 12,000 ตำแหน่ง

"ไบเออร์" บริษัทยาอุตสาหกรรมเคมีและยา เตรียมขาย 2 แบรนด์ผลิตภัณฑ์ดูแลผิว-ครีมกันแดด พร้อมปลดพนักงานอีก 12,000 ตำแหน่ง

ช็อกโลกยานยนต์ "จีเอ็ม" ค่ายรถยนต์ยักษ์ใหญ่ ปิดโรงงาน-ปลดพนักงาน 15,000 ตำแหน่ง

บริษัท จีเอ็ม มอเตอร์ส ประกาศแผนการเลิกจ้างพนักงานอย่างน้อย 15,000 ตำแหน่ง คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 15 ของพนักงานในบริษัท

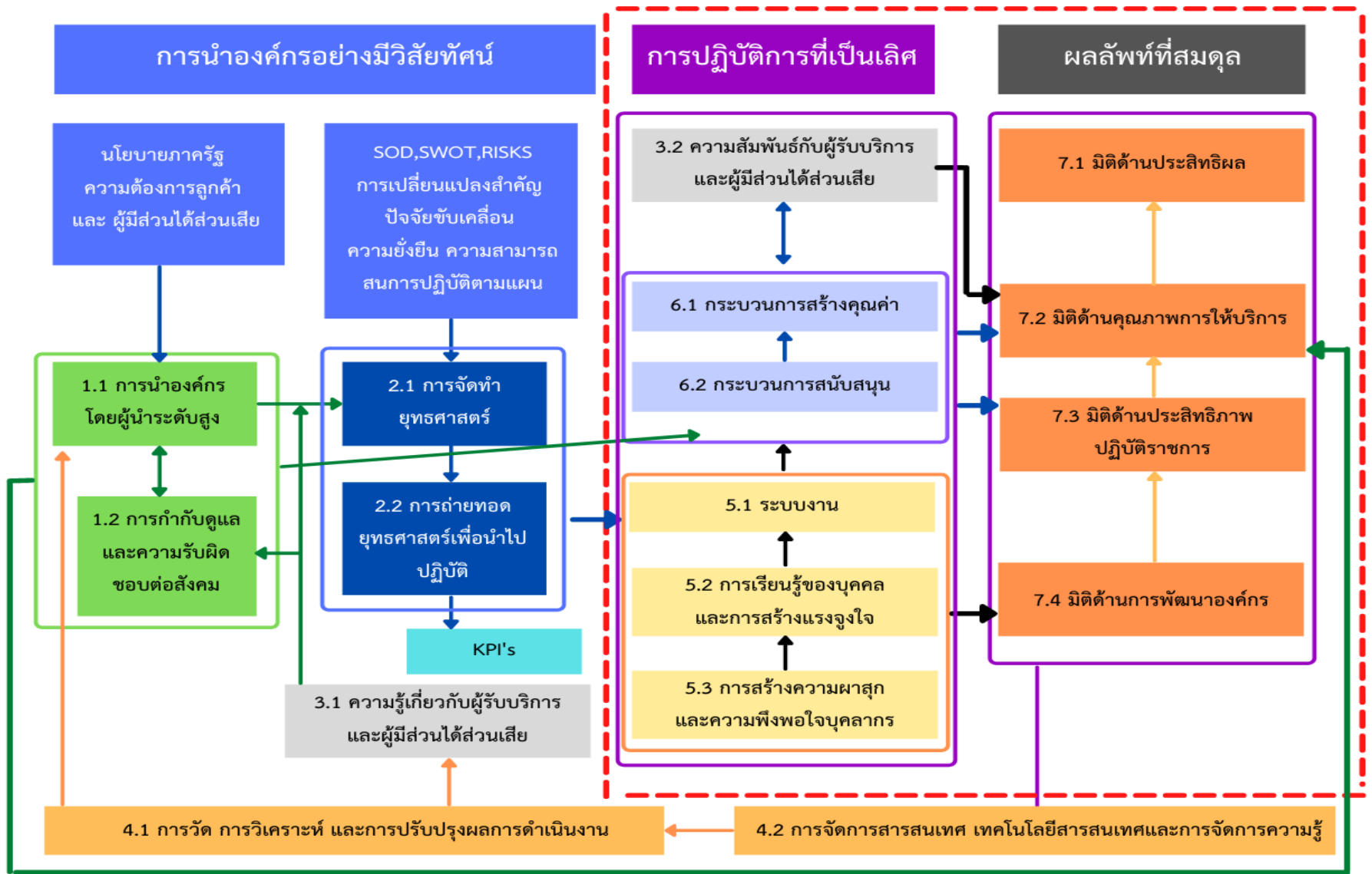

ช็อก! อีเกียประกาศปลดพนักงานทั่วโลก 7,500 คน ภายใน 2-3 ปีนี้

บริษัท อีเกีย กรุ๊ป ซึ่งเป็นผู้ค้าปลีกเฟอร์นิเจอร์รายใหญ่ที่สุดในโลก เล็งปลดพนักงาน 7,500 คนทั่วโลก ภายใน 2-3 ปีข้างหน้า ตามแผนปรับโครงสร้างหวังเพิ่มประสิทธิภาพ

ระบบคุณภาพการบริหารจัดการ(EdPEx/TQA/PMQA)

การเปลี่ยนแปลงของมหาวิทยาลัย

- **งบประมาณฯ** → ต้องประหยัด !!

งบฯ แผ่นดินลดลง ต้องพึ่งพาตนเองมากขึ้น

- **ระบบงาน** → ประสิทธิภาพสูง รวดเร็ว ต้นทุนต่ำ !!

เน้นระบบสารสนเทศ ลดงานเอกสาร ระบบอัตโนมัติ

- **ระบบคน** → สมรรถนะสูง!!

การจ้างงานแบบไม่ถาวร (Project, Part time, Outsource) ลดคน!!

- **ระบบประเมิน** → มาตรฐานสากล!!

การประเมินเข้มข้น

Thailand 4.0 เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม

Thailand 2.0

- Light Industry
- Labor-Intensive

- Heavy Industry
- Advanced Technology

Thailand 4.0

- Creativity + Innovation
- SMART Thailand

Agriculture

Thailand 1.0

Thailand 3.0

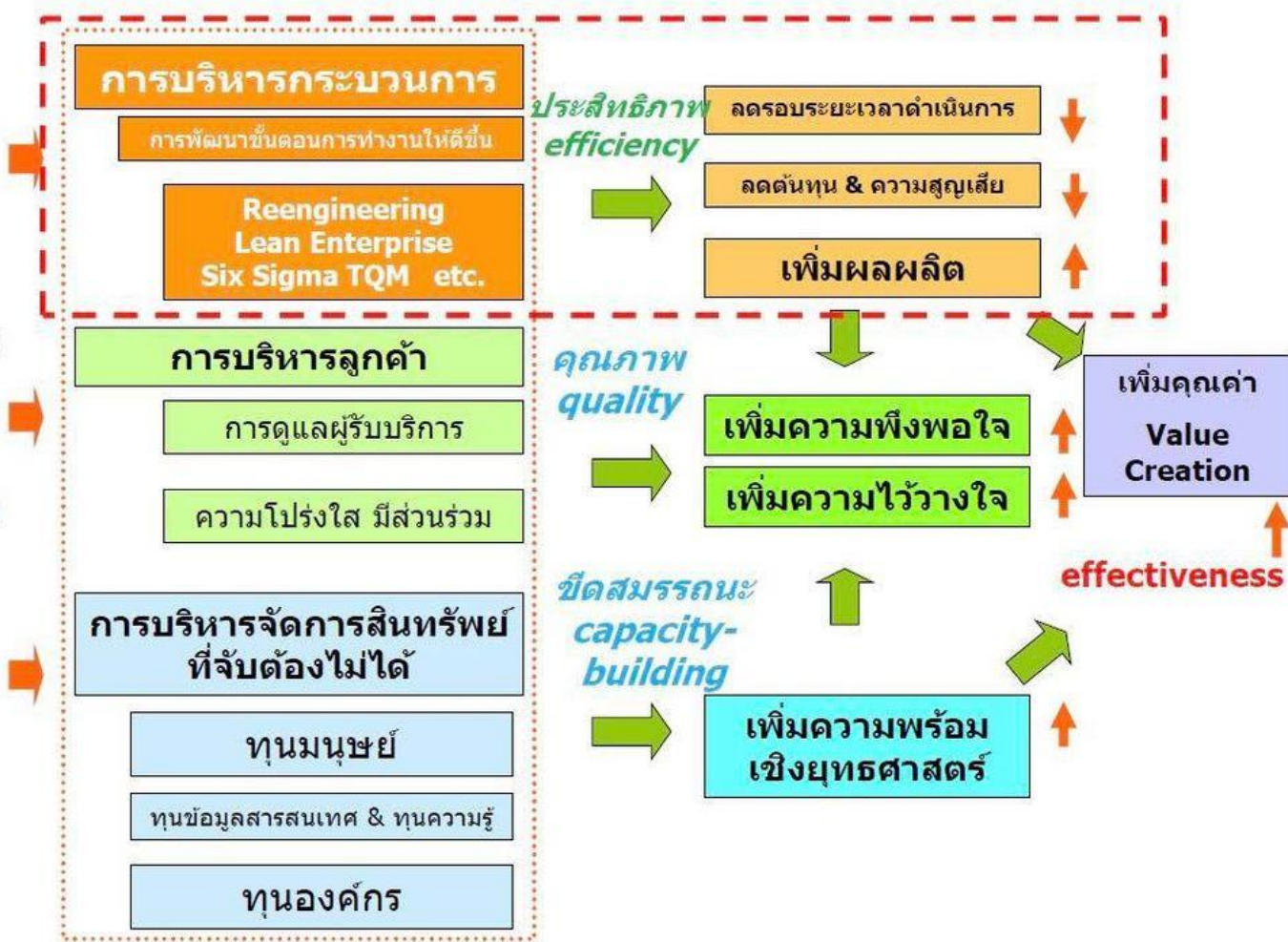

องค์กรที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ

การบริหารการเปลี่ยนแปลง Change Management

การพัฒนางานกับความก้าวหน้า

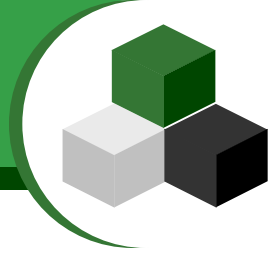
Career path

องค์กรแห่งผลิตภาพ

ผลงานวิชาการ/นวัตกรรมการทำงาน/
การนำไปใช้ประโยชน์/ภาพลักษณ์องค์กร

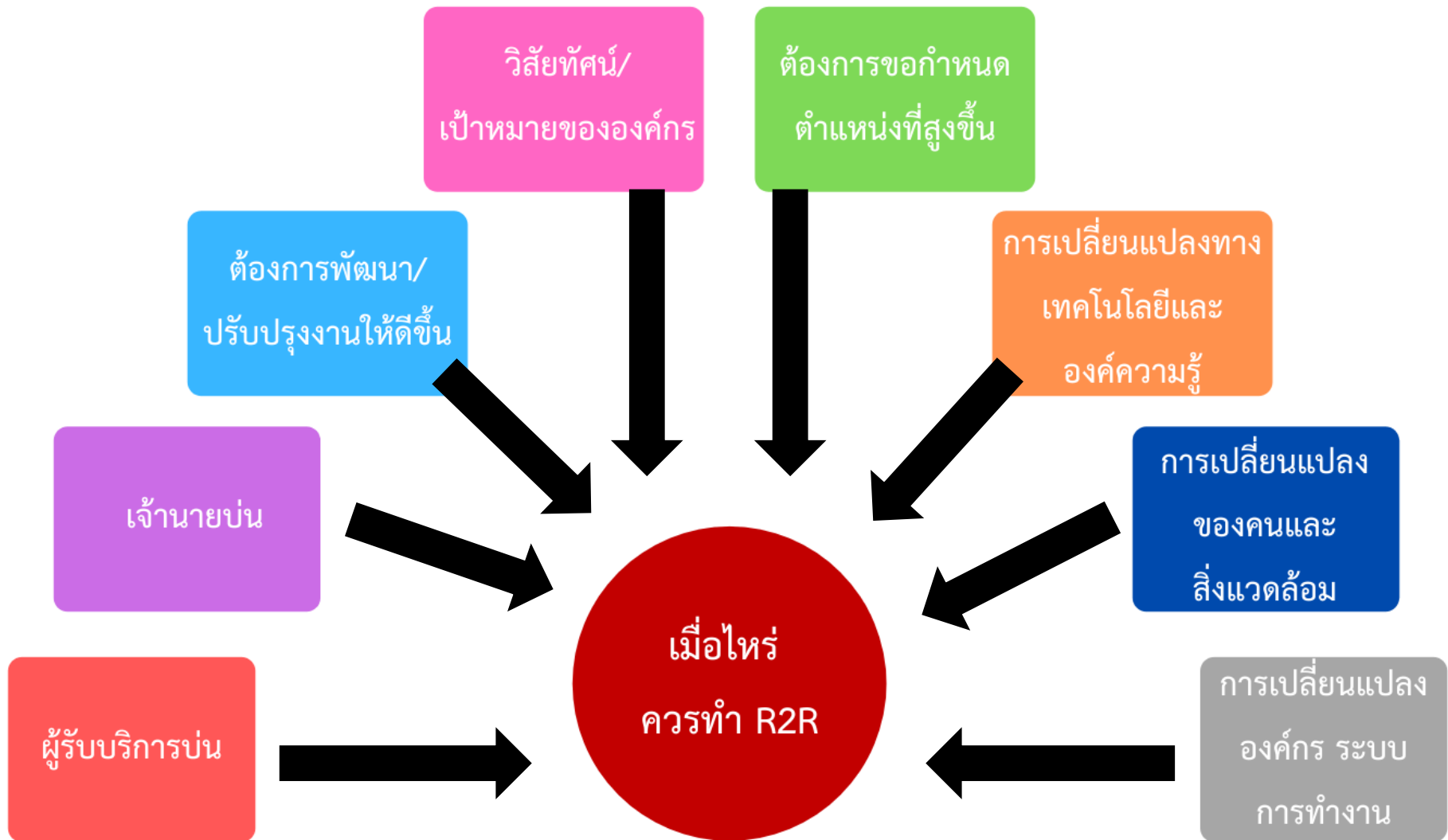

R2R VS ค่างาน

- ประโยชน์กับผู้ปฏิบัติงาน (พัฒนาคน)
- ประโยชน์กับหน่วยงาน (พัฒนางาน)
- ประโยชน์กับผู้รับบริการ

เมื่อไหร่ ควรทำ R2R

วิจัยสถาบัน VS R2R

วิจัยสถาบัน

(Institutional Research
,Administrative Research)

- การศึกษา และวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ เกี่ยวกับการดำเนินงาน (ปัญหา/การพัฒนาปรับปรุง) สภาพแวดล้อม และ กระบวนการต่างๆ **ของสถาบัน/องค์กร** เพื่อประโยชน์ในการจัดหาข้อมูลสำหรับการวางแผน การกำหนดนโยบาย การแก้ปัญหา การพัฒนาปรับปรุง และการตัดสินใจเรื่องต่างๆ

R2R

(Routine to Research)

- การแก้ปัญหา/การปรับปรุงพัฒนา งานที่ทำเป็นประจำ (**หน้างาน**) โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็น เครื่องมือ

วิจัยสถาบัน : R2R

วิจัยสถาบัน	R2R
<ul style="list-style-type: none"> • ความต้องการของหน่วยงาน/องค์กร	<ul style="list-style-type: none"> • ความต้องการของหน่วยงาน/บุคลากร/ ความคาดหวังของผู้รับบริการ
<ul style="list-style-type: none"> • คณะ/มหาวิทยาลัย/กระทรวง กำหนดหัวข้อ	<ul style="list-style-type: none"> • ผู้วิจัยร่วมกับหน่วยงานกำหนดหัวข้อ เอง (เครือข่ายร่วมกันคิด)
<ul style="list-style-type: none"> • ผู้วิจัยเป็นคนใน/นอกหน่วยงาน/ องค์กร	<ul style="list-style-type: none"> • ผู้วิจัยต้องเป็นคนในหน่วยงาน
<ul style="list-style-type: none"> • เปิดให้เสนอโครงการ (อาจต้องใช้ ผู้เชี่ยวชาญภายนอก)	<ul style="list-style-type: none"> • ไม่จำเป็นต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญ
<ul style="list-style-type: none"> • ส่วนใหญ่ใช้เวลา/งบมาก	<ul style="list-style-type: none"> • ใช้เวลา/งบน้อย หรือไม่ใช้

ประโยชน์ที่ได้

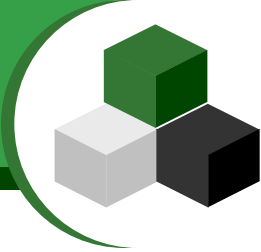

วิจัยสถาบัน	R2R
<ul style="list-style-type: none"> ใช้ในการวิเคราะห์/ประเมินตนเองขององค์กร (ศักยภาพ จุดแข็ง จุดอ่อน)	<ul style="list-style-type: none"> แก้ปัญหาในการทำงาน/พัฒนา/ปรับปรุงงาน
<ul style="list-style-type: none"> ใช้ในการปรับปรุง/พัฒนาองค์กร/การประกันคุณภาพ	<ul style="list-style-type: none"> สร้างนวัตกรรมการทำงาน
<ul style="list-style-type: none"> ใช้ในการวางแผน/กำหนดนโยบาย/วิสัยทัศน์/เป้าประสงค์	<ul style="list-style-type: none"> เพิ่มคุณค่าของงาน/ความสุขของชีวิตคนทำงาน
<ul style="list-style-type: none"> เป็นข้อมูลช่วยในการตัดสินใจ/การบริการจัดการองค์กร/พัฒนาองค์กร	<ul style="list-style-type: none"> ผู้รับบริการพึงพอใจผลิตภาพขององค์กรสูงขึ้น

พัฒนาคคน พัฒนางาน พัฒนาองค์กร สร้างภาพลักษณ์ที่ดี

10 แนวคิดที่ใช้ในการปรับปรุงงาน

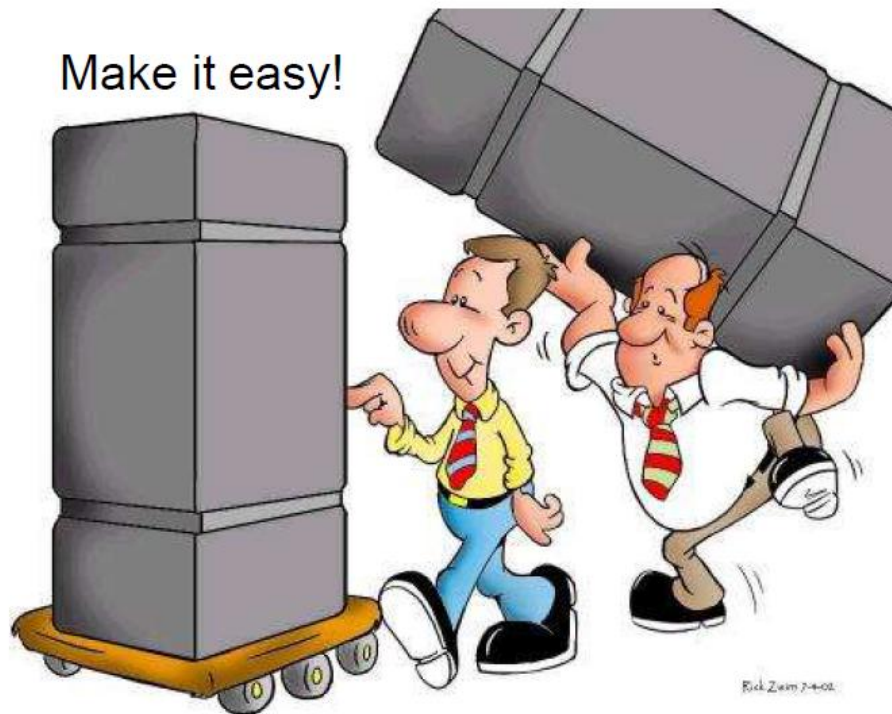

1. Eliminate - กำจัด
  2. Combine - การรวม
  3. Reduce - การลด
  4. Simplifier - การทำให้ง่าย
  5. Standardization - การทำเป็นมาตรฐาน
  6. Planning - การวางแผน
  7. Delicate - ความปราณีต
  8. Synergy - การร่วมกัน บูรณาการ
  9. Automation - อัตโนมัติ
  10. Comparation - การเปรียบเทียบ
- } ECRS

ตัวอย่าง
การทำงานง่ายขึ้น

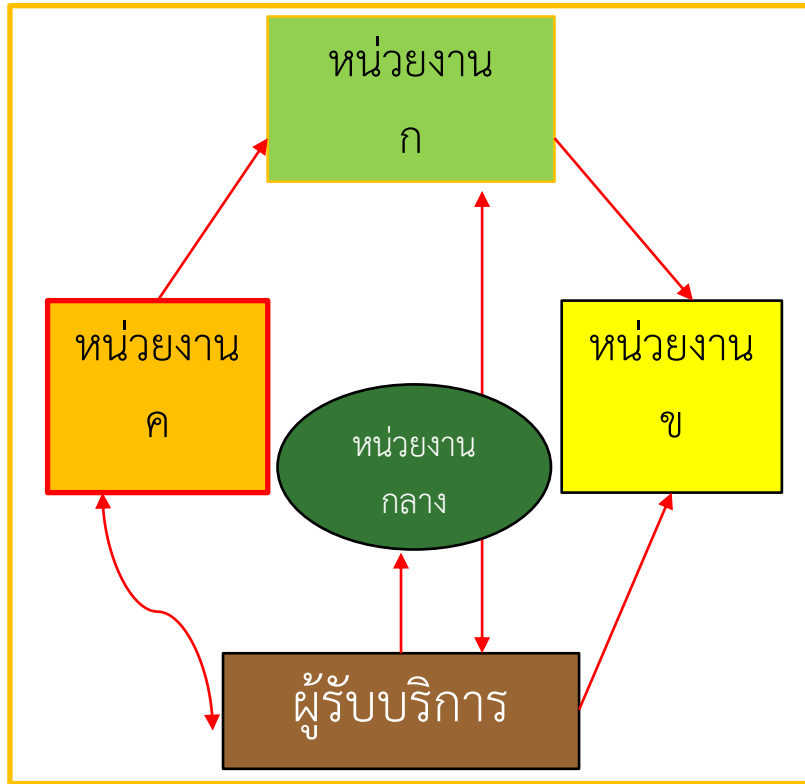
"Simplify work using tools"

Work smart better than work hard !

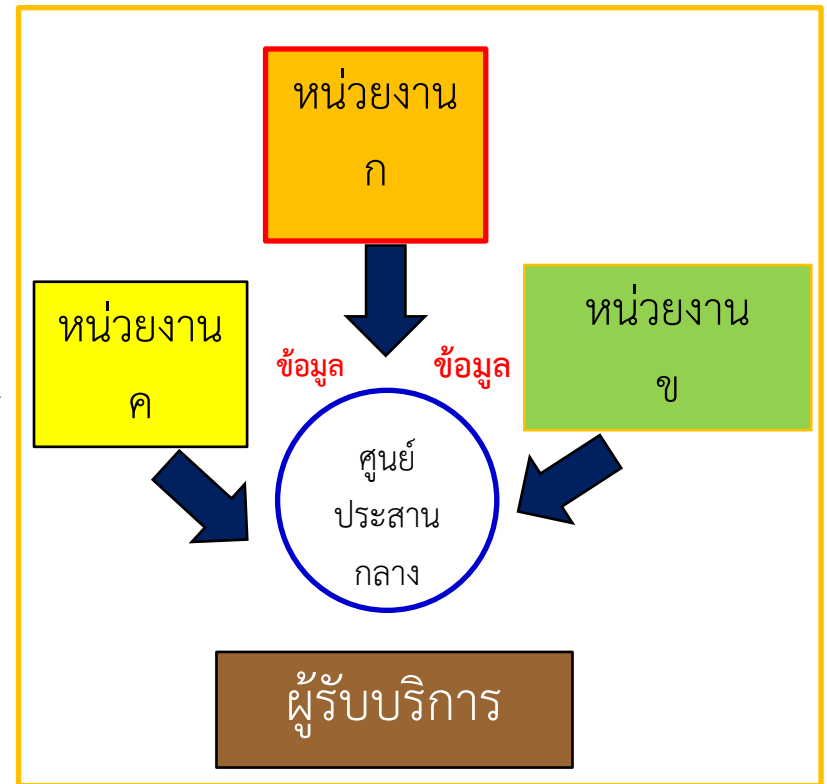
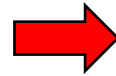

การปรับปรุงกระบวนการจากการบูรณาการหน่วยงาน

วิธีการเดิม

เช่น กระบวนการตรวจสอบหนี้สิน นศ.,
การDischarge ผู้ป่วยของ รพ.

วิธีการปรับปรุง

One Stop
Service!

เครื่องมือในการปรับปรุง/พัฒนางาน

- ❖ MUDA MURA MURI & KAIZEN
- ❖ Lean Manufacturing & Toyota Production System
- ❖ ระบบคุณภาพต่างๆ เช่น JCI TQA ISO ...
- ❖ การสมดุลสายการผลิต (Line Balancing)
- ❖ การกำหนดการ (Scheduling)
- ❖ ระบบ POKA YOKE KARAKURI KAIZEN
- ❖ Work study & Ergonomics
- ❖ 7QC Tools (แผนภูมิควบคุม ผังก้างปลา พาเรโต หรือ Pareto)
- ❖ การวางแผนผัง (Plant Layout) ฯลฯ

MUDA MURA MURI & KAIZEN

MURI = Over burden เกินกำลัง

MURA = Unevenness ความไม่สม่ำเสมอ

Muda = Wastes ความสูญเปล่า

http://bigqtraining.com/course_detail.php?id=17

Lean Manufacturing

ลดความสูญเปล่า

- คุณภาพสูง
- ต้นทุนต่ำ
- เวลาส่งมอบเร็ว

Lean VS ความสูญเปล่า (Waste) ในกระบวนการ 7 ประการ

ความสูญเปล่า : สิ่งที่ทำแล้วไม่เกิดคุณค่าต่อลูกค้า/ผู้บริการ เช่น

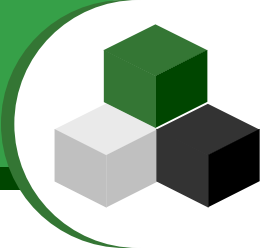
7 Waste

- การผลิตมากเกินไป (Over Production)
- การเก็บของที่ไม่จำเป็น (Unnecessary stock)
- การขนส่ง/ขนย้าย/ขนถ่ายที่ไม่จำเป็น (Unnecessary Transportation)
- การเคลื่อนไหวที่ไม่ถูกต้อง (Unnecessary Motion)
- กระบวนการทำงานขาดประสิทธิภาพ (Non-effective Process)
- การรอคอย (Delay/Idle Time)
- การผลิตของเสีย/แก้ไขของเสีย (Defects/Rework)

การเพิ่มคุณค่าของสินค้าหรือบริการ โดยการลดความสูญเปล่าในกระบวนการทำงาน

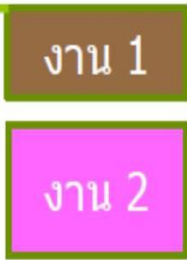

การสมดุลสายการผลิต (Line Balancing)

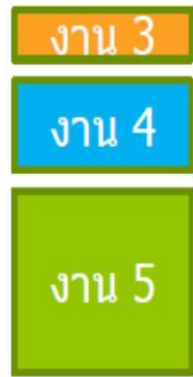

ก่อนปรับปรุง

หลังปรับปรุง

สถานีงาน A

สถานีงาน B

สถานีงาน A

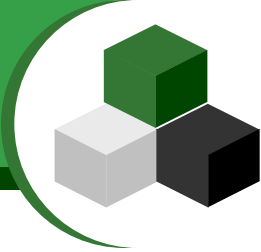
สถานีงาน B

เกิดคอขวด

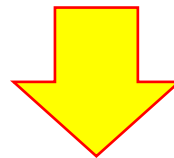

การจัดระบบคิว

- **A เวลา 3 นาที**
- **B เวลา 7 นาที**
- **C เวลา 12 นาที**
- **D เวลา 15 นาที**
- **E เวลา 20 นาที**

รูปแบบการบริการ	เวลารอคอยที่เกิดขึ้น (นาที)
A-B-C-D-E	72
C-A-D-E-B	107 (FCFS)
E-D-C-B-A	156

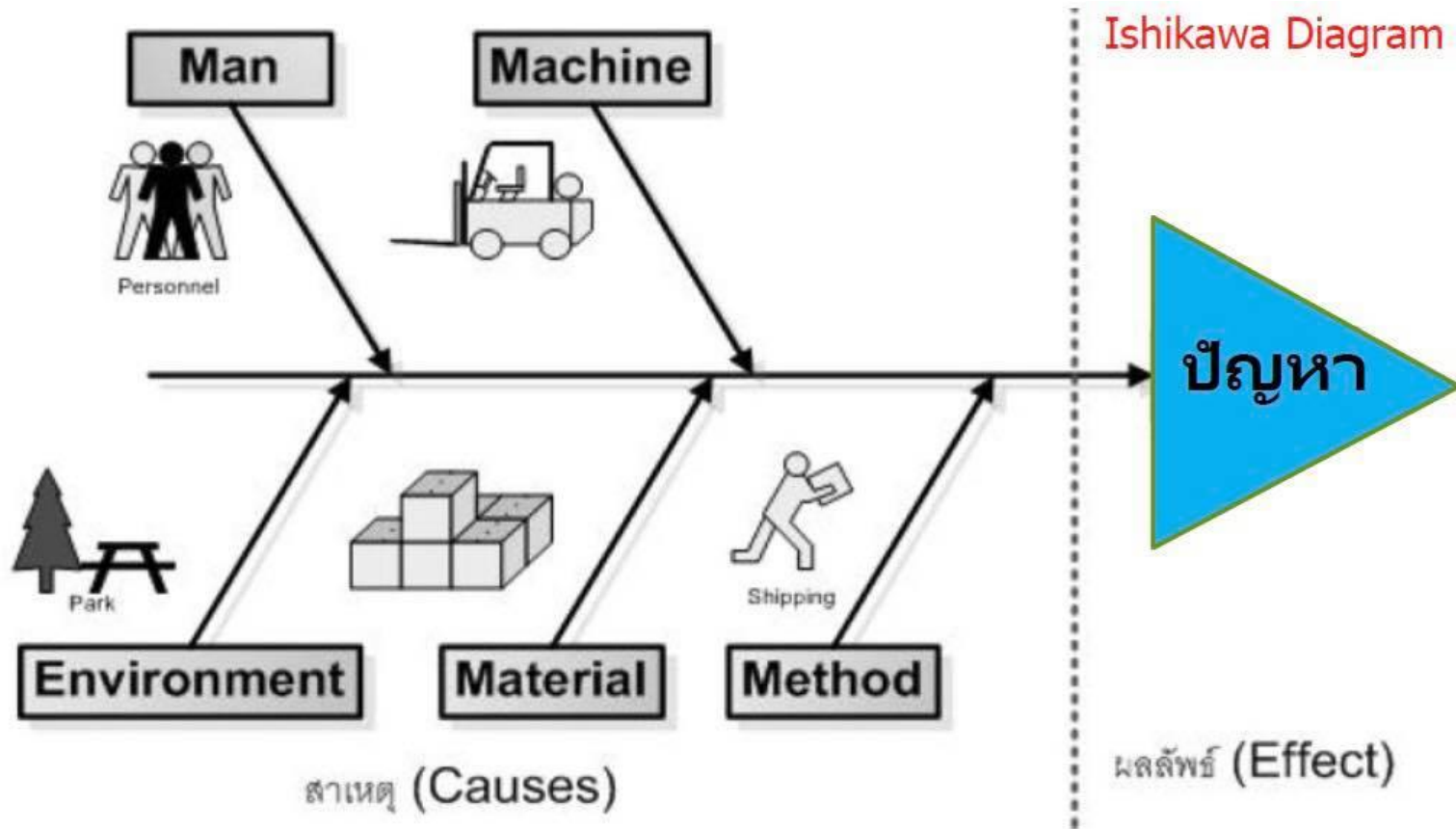
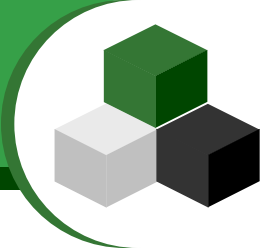
รูปแบบการให้บริการโดย
จัดกิจกรรมที่ใช้เวลาน้อย
เข้ารับบริการก่อน

นักเรียนยืนตากฝน

ผังก้างปลา (Fishbone Diagram)

เป็นการระดมสมองเพื่อค้นหาสาเหตุที่แท้จริงของปัญหา
ทำให้เกิดการวิเคราะห์ เพื่อหาทางปรับปรุงแก้ไข

การทำให้เป็นมาตรฐาน (Standardization)

改善

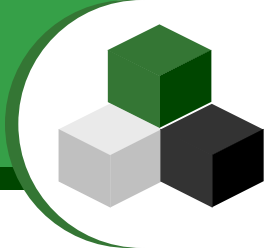
ทำไมต้องทำ R2R / วิจัยสถาบัน !!

- ❖ มันก็ดีอยู่แล้ว ไม่เห็นจะมีปัญหาเลย
- ❖ ผมว่า วิธีการทำงานของผมดีที่สุดแล้วนะ
- ❖ ยังไงเราก็เป็นที่ 1 ในภาคเหนือ/ ภาคอีสาน /ภาคใต้
- ❖ ไม่สามารถลดขั้นตอน (ลดเวลา) ได้หรอก มันเต็มที่แล้ว
- ❖ ถ้าจะเพิ่มผลผลิต ต้องลงทุนเพิ่ม (เพิ่มคนหรือเครื่องมืออุปกรณ์) อีกมาก
- ❖ ไม่เห็นเป็นไร ของที่เสียก็นำกลับมาผลิตใหม่ได้
- ❖ อยู่เฉยๆ ดีกว่า อีกไม่กี่ปี ก็จะเกษียณแล้ว

หลักการคิดที่ดี

การเพิ่มผลิตภาพ

พัฒนางาน

พัฒนาคน

ลดความ
สูญเปล่า

**การบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ให้
เกิดประโยชน์สูงสุด**

ผลิตภาพ (Productivity)

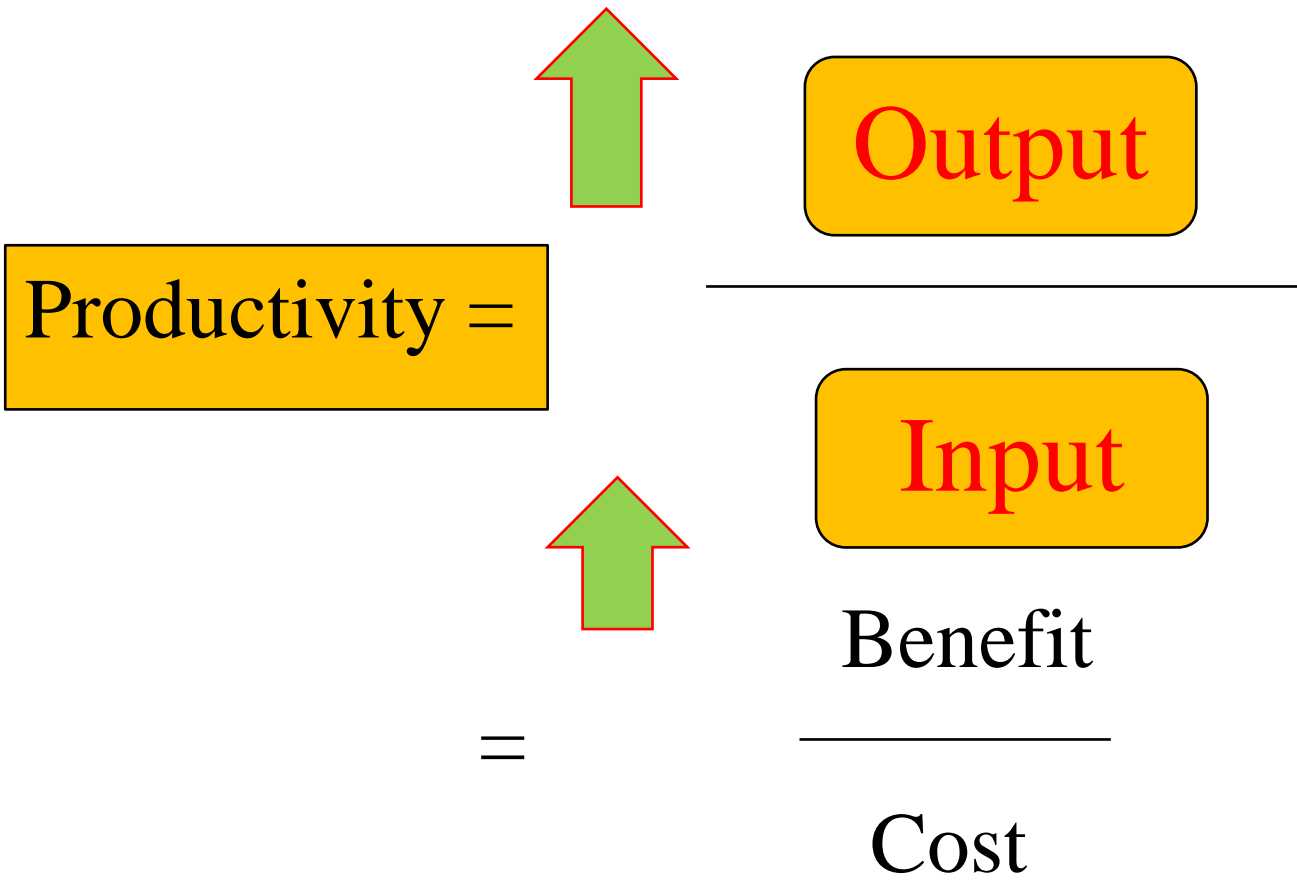
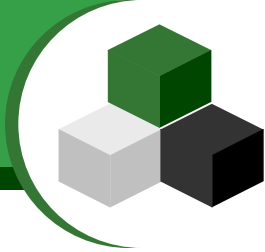

$$\text{PRODUCTIVITY} = \frac{\text{OUTPUT}}{\text{INPUT}} = \frac{\text{Benefit}}{\text{Cost}}$$

ทำอย่างไรจึงจะสามารถเพิ่มผลิตภาพได้ ?

ทำให้ได้ Output เพิ่ม แต่ใช้ input น้อยลง

ปรับปรุงการทำงานโดย Work study , POKA YOKE , Lean การลด Waste ต่างๆลง เช่น การมีมาตรฐานในการทำงาน การลดเวลารอคอย ลดเศษวัสดุเหลือทิ้งในสถานที่ทำงานต่างๆ ฯลฯ

ปัจจัยการผลิต เช่น เงิน วัตถุดิบ แรงงาน อุปกรณ์การผลิต ข้อมูลสารสนเทศ

สาเหตุของการเกิด “Waste”

1. ไม่มีมาตรฐานการทำงาน
2. มีมาตรฐานการทำงานแต่ไม่ปฏิบัติตาม
3. ความเคยชิน
4. การวางแผนที่ผิดพลาด
5. ขาดทักษะ
6. ใช้คนไม่เหมาะสมกับงาน
7. ชี้งาน/อะไหล่ผิดประเภท
8. การปฏิบัติงานผิดพลาด
9. ความมั่งง่าย
10. เห็นว่าเป็นเรื่องเล็กน้อย
11. อุปกรณ์การทำงานไม่มาตรฐาน

12. ไม่มีเครื่องมือหรืออุปกรณ์ช่วยทำงาน
เช่น คอมพิวเตอร์ โปรแกรมเฉพาะงาน
13. ความล่าช้าจากการทำงาน
14. ขาดจิตสำนึกเรื่องคุณภาพ
15. ตำแหน่งของสถานที่ทำงาน
ไม่เหมาะสม
16. การเคลื่อนไหวที่ไม่มีประสิทธิภาพ
17. ความเร่งรีบ
18. เครื่องมือ/อุปกรณ์เก่าชำรุด
19. ขาดการบำรุงรักษา/สอบเทียบ
เครื่องมือ ฯลฯ

10 สิ่งที่ควรมีในการทำงาน

1. มุ่งผลสัมฤทธิ์ (Results/Outcomes)
2. ใส่ใจเรื่องคุณภาพ (Quality)
3. คำนึงถึงต้นทุน (Cost)
4. ให้ความสำคัญกับเวลาส่งมอบ (Delivery)
5. จัดลำดับความสำคัญของงาน (Priority)
6. มีการติดตามและประเมินผล (Follow up and Evaluation)
7. มีวินัย (Discipline)
8. คำนึงถึงลูกค้า/ผู้รับบริการ (Customer care)
9. เชื่อว่าความก้าวหน้าขึ้นอยู่กับงานและตนเอง (It's up to you)
10. การพัฒนา/ปรับปรุงงานต่อเนื่อง (Continuous improvement)

กระบวนการวิจัย R2R

กำหนดปัญหา หรือ ตั้งคำถามวิจัย

กำหนดวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมาย

แก้ปัญหา กำหนดวิธีหาคำตอบ ด้วยเทคนิคต่างๆ

วิเคราะห์และสรุปผล

นำเสนอ/เผยแพร่/แลกเปลี่ยนความรู้

การวิเคราะห์โจทย์หรือประเด็นการวิจัย

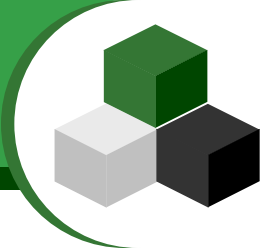

ความสำคัญและที่มาของประเด็นการวิจัย

- กำลังทำงานอะไรอยู่? ลักษณะของงานที่ทำ ขอบเขตของงานในหน้าที่ บทบาทหน้าที่ของตนเอง
- งานที่ผ่านมาเป็นอย่างไร?
- มีปัญหา หรือข้อจำกัดอะไร? อย่างไร? หากไม่แก้ไข/ปรับปรุง จะส่งผลอย่างไรและต่อใคร
- เคยลองแก้ปัญหาหรือปรับปรุงมาก่อนหรือไม่?
- หากไม่ใช้ปัญหาหรือข้อจำกัด มีโอกาสหรือแนวโน้มที่จะปรับปรุง/พัฒนาให้ดีกว่าเดิมอย่างไร?

การวิเคราะห์โจทย์หรือประเด็นการวิจัย

ความสำคัญและที่มาของประเด็นการวิจัย (ต่อ)

- ปัญหา/ศักยภาพที่กล่าวมา มีใครเคยศึกษามาแล้วบ้าง? ผู้ที่เคยศึกษา มาเสนอวิธีการอย่างไรบ้างในการปรับปรุง/แก้ไข หรือพัฒนาให้ดีกว่าเดิม

(Review)

- จะมีแนวทาง หรือ แนวคิดในการแก้ปัญห/ปรับปรุง/พัฒนา/ศักยภาพ งานที่สอดคล้อง หรือแตกต่าง หรือต่อยอดจากผลงานของผู้อื่นอย่างไร

(Research)

- ทำแล้วจะได้อะไร? และเกิดผลดีกว่าที่เป็นอยู่อย่างไร?

One stop service

กระบวนการให้บริการที่มีขั้นตอนมาก / ใช้เวลานาน / เกี่ยวข้อง
กับหลายๆ หน่วยงาน เช่น

-การตรวจสอบหนังสือของนักศึกษา/บุคลากร

-การจัดทำฐานข้อมูลกรมการบริหารหลักสูตร

-กระบวนการเบิกจ่ายเงินโอน

-การให้บริการผู้ป่วยใน/นอก เช่นกระบวนการ Discharge ผู้ป่วย ฯลฯ

ตัวชี้วัดสำคัญของการทำ R2R

- การนำไปใช้แก้ปัญหา/พัฒนางานที่หน้างานจริง
(ลดขั้นตอน ลดเวลา ลดต้นทุน)
- นวัตกรรมการทำงาน/สิทธิบัตร/ลิขสิทธิ์
- คุณภาพ/ความพึงพอใจ ของผู้รับบริการ

จบการบรรยาย

